

Úvod do Operačních Systémů

8. cvičení

Práce s procesy a úlohami, příkaz test

Práce s procesy

- ps, ptree, pgrep, time
- kill, trap
- nice, stty, truss (strace)
- vmstat, top

Práce s úlohami

• nohup, &, ^Z, fg, bg, jobs

test

- čísla
- řetězce
- soubory

Výpis procesů

Výpis podrobností o procesech uživatele

```
passwd $USER &

ps -f -u $USER (effective)

ps -f -U $USER (real)

ps -ef | grep "^ *$USER "
```

Formátovaný výpis některých podrobností

 Zobrazení stromu procesů (dědičných vztahů) k aktuálnímu procesu

```
ptree $$
```


Výpis procesů +

· Zjištění PID procesů, jejichž jméno obsahuje bash

```
pgrep -u $USER bash
ps -u $USER | grep bash | awk '{print $1}'
```

 Zjištění PID a jména procesů, které jsou spuštěny přímo z aktuálního procesu

```
sleep 100 & sleep 100 & sleep 100 & pgrep -l -P $$
```

Zjištění doby běhu programu nebo úlohy

```
time du
time sleep 5
time { ls; sleep 5; }
```


Nastavení reakce na signál

```
trap date INT
^C
trap 'rm /tmp/data.$$; exit' 2 3 15
trap -p
trap '' quit ; trap - int ; trap -p
```

Výpis signálů

```
kill -l ; kill -l 2 ; kill -l quit
```

Zaslání signálu procesu

```
touch /tmp/data.$$ ; ls /tmp/data.*
kill -3 $$ ; kill $$
```


Informace a nastavení +

Změna priority procesu

```
time echo "for (i=0;i<1000;i++) e(i)" \
    | bc -l >/dev/null

time echo "for (i=0;i<1000;i++) e(i)" \
    | nice -n 19 bc -l >/dev/null
```

Přenastavení speciálních znaků (^C → ^T)

```
stty -a | grep '\^'
stty intr ^t
```

Informace o průběhu procesu

```
truss date 2>&1 1>/dev/null | grep ^open
truss -t open date 1>/dev/null
```

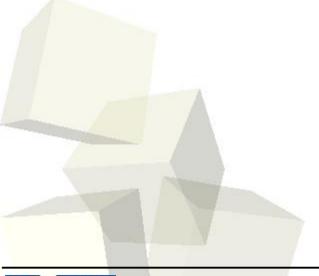

Informace o systému +

- vmstat 1 10
- vmstat -s
- prstat
- top

Práce s úlohami l

Spuštění úlohy na pozadí / popředí
 cmd=/home/courses/Y36U0S/common/cv08/proces.sh
 \$cmd & sleep 3 ; \$cmd

 Pozastavení úlohy na popředí \$cmd
 ^z

Seznam spuštěných úloh
 sleep 10 & sleep 15 & sleep 20
 ^Z
 jobs

Práce s úlohami II

Přesun úlohy na popředí / pozadí

```
sleep 100 & $cmd &
jobs ; fg
^Z
jobs ; bg %1
```

Přerušení úlohy na popředí

 Spuštění úlohy na pozadí běžící i po skončení rodiče nohup find /usr -name '*zip*' 2>/dev/null & less nohup.out

Návratový kód

Úspěch

grep ^root: /etc/passwd
echo \$?

Neúspěch

grep ^roooot: /etc/passwd
echo \$?

Špatné použití

grep ^root: /etc/foo
echo \$?

Špatná přístupová práva

~/.bash_history
echo \$?

Program nenalezen

winzip
echo \$?

Ukončení signálem

ls -lR / ^(echo \$?


```
SYNTAXE:
              test výraz
              [ výraz ]
   x=5
   test $x -eq 5 ; echo $?
   test $x -gt 5 ; echo $?
   [ $x -ge 5 ] ; echo $?
   grep ^root: /etc/passwd >/dev/null
   [ $? -eq 0 ] ; echo $?
   [$x -ge 5]; [$x -ne a]; [$x -lt $y]
```


test - řetězce, log. operátory

```
[ -z "$PATH" ] ; echo $?
[ -n "$PATH" ] ; echo $?
max=`prstat 1 1 | awk 'NR==2 { print $2 }'`
[ "$max" == $USER ] ; echo $?
load=`prstat 1 1 | sed -n '$s/.* \(.*\)$/\1/;$s/\.//p'`
[ "$max" != root -a "$load" -gt 50 ] ; echo $?
```


test – soubory

```
[ -e /usr/bin/acroread5 ] ; echo $?
[ -f /usr/bin/acroread5 ] ; echo $?
[ -L /usr/bin/acroread5 ] ; echo $?
[ -x /usr/bin/acroread5 ] ; echo $?
[ -s /usr/bin/acroread5 ] ; echo $?
[ /usr/xpg4/bin/grep -ef /usr/xpg4/bin/egrep ] ; echo $?
```


Rozšířený test – [[]] +

```
[ ! \( $PWD == $HOME -o $PWD == /tmp \) ]
[[ ! ( $PWD == $HOME | | $PWD == /tmp ) ]]
[ text x \> text a ]
[[ text x > text a ]]
[[ $SHELL == *bash ]]
line=`head -n 1 /etc/passwd`
[[ "$line" =~ ^root: ]]
```


Příprava na příští cvičení

- Vytvořte skript, který vytvoří výpis podobný příkazu prstat 1 1 (velikost okna terminálu zjistěte pomocí stty, zátěž systému pomocí uptime).
- Zvolte si kritéria pro výběr procesů. Spočítejte procesy podle zvolených kritérií.
- Vytvořte skript, který přečte jméno souboru (včetně cesty)
 ze souboru ~/.filename. Pro uvedené jméno otestujte
 - existenci cesty (adresáře) a její přístupnost,
 - existenci souboru v zadané cestě,
 - zda se jedná o obyčejný soubor,
 - zda uživatel má právo čtení a spuštění,
 - zda soubor není prázdný.

